

Leivur Thomsen

Frá ólukku-skansum til frælsi!

Tað skerst ikki burtur, at bústaðarkostnaðurin er størsti vansin í Havnini í dag, her er vorðið alt ov dýrt at búgva. Orsøkin er, at flestu bústaðir finnast í dýrum sethúsum.

Viðvíkjandi bústaðar-spurningum hefur kommunan einamest lagt seg eftir at gera út-stykkingar til sethúsa-bygging. Hetta hefur altíð verið serføroyski búhátturin - og langt frá tann biligasti. Nógvu útstykingarnar hava skapað stórar, deyd-ligar býarpartar við stórum sethúsum við ólukkuligum menn-iskjum, sum illa nokk megna at rinda fyri hesi vælsignaðu húsin. Útstykingarnar hava eisini kravt óneyðuga nógv pláss í mun til, hvussu nógvum fólki tær kunnu hýsa og hava samstundis gjørt stór inntriv í føroysku náttúruna. Er hetta veg-urin fram?

Ístaðin fyri hetta kann kommunan byggja størri hús í fleiri hædd-um við fleiri íbúðum í fleiri ymsum støddum, bæði til leigu og til keyps - og kanska eisini við lutaíbúðum. Hesi hús kunnu skapa grundarlag

fyri einum ríkum felags-lívi við felags uttandura øki, felags spælipláss til børn, felagshølum til veitslur, felags matar-skípan og mongum øðr-um felags tiltøkum. Í hesum sambandi kann eisini arbeiðast við orkusparandi tiltøkum so sum jarðhita, sólorku, vindorku og øðrum - so bæði umhvørvið og tín pengapungur fáa tað betri.

Sjálvandi skulu fólk sjálv sleppa at avgera hvussu tey vilja seta búgv - men vit mugu burtur frá hesi gomlu siðvenjuni, at fólk for-skansa seg í sethúsum og brúka alt sítt lív til at rinda dýr bankalán - tað kann jú ikki vera meiningin við lívinum. At búgva skal vera lætt og ódýrt. Tað skal vera ein fyrimunur at búgva í Tórshavnar Kommunu - bæði trivnaðarlíga og fíggjarliga. Og tað skal vera ein fyrimunur at seta búgv í Tórshavnar Kommunu.

*X betri bústaðir
X lægri kostnaðarstöði
X Leivur Thomsen,
ein kreativur politikari*

Marja Lund Gjógvará
býráðsvalvni fyri Tjóðveldi

Heilsukanning og heilsumiðstöð

Við verandi landspolitikki, lækkar góðskan á almenn-um heilsutænastum. Lands-sjúkrahúsið skal aftur spara og nakrar av avleiðingunum eru, at deildir verða yvirfylltar, viðgerðin verður ikki nøkt-andi og bíðilistar gerast longri. Játtanin at senda sjúklingar av landinum til viðgerð verður skerd, meðan játtanin til viðgerð í Føroyum ikki økist.

Her má kommunan royna at taka upp, eftir skila-leysa politikkinum hjá sam-gonguni. Kommunan skal føra ein heilsufremjandi og fyrirbyggjandi politikk.

Vandin at bliva sjúkur økist við aldrinum og eftir 40 ára aldur hækkar vandin fyri m.a. blóðtøppi og krabba. Tað eru fleiri, ið bíða ov leingið áðrenn tey ringja til

lækna tá tey merki eitthvørt sjúkueyðkenni. Eisini eru tað tey, ið ikki eru varug við sjúkueyðkenni og tí ikki koma til lækna í góðari tíð. Vit eru ikki altíð harrar yvir hvørjari støðu vit koma í, men kommunan kann skipa so fyri, at borgarar yvir 40 ár fáa eina heilsukanning regluliga t.d. 2. ella 3. hvørt ár. Hetta merkir, at vit fáa innkalling at koma til lækna og tá verður m.a. kanna hjarta, lungu, blóðtrýst og blóðroyndir verða tiknar. Kannast kann eisini um ein hefur, ella er í vandabólkinum fyri at fáa, strongd, tunglyndi ella dia-betes. Við at taka av hesum tilboði kunnu vit kenna okk-um trygg við, at vit hava gjørt eina roynd at varðveita góða heilsu.

Við einari slíkari heilsu-

kanning, kunnu vit fyrirbyggja ella uppdagað sjúku tíðliga og harvið betra um okkara møguleikar at forða sjúku og betra okkara lív sum heild.

Ein visjón hjá kommununi skal verða, at bjóða sínum borgarum eina heilsumiðstöð. Endamálið er, at stuðla øllum borgarum í royndini at fremja og varðveita heilsu. Á einari slíkari kommunalari heilsumiðstöð skulu vera ymiskir fakkbólkar, so sum lækni, kostráðgevi, sjúkra-røktarfrøðingur, ergo- og fysioterapeut, sosialráðgevi, heilsufrøðingur og sálar-frøðingur. Her kunnu fólk koma og fáa vegleiðing og ráðgeving á sama stað. Fólk kunnu fáa ymiskt kannað og viðgjørt. Heilsufrøðingar í skúlunum kunnu senda børn í ymiskum vandabólki, og

og foreldur teirra, higar at fáa hjálp. Heilsumiðstöðin skal viðvirka til at menna, gjøgnumføra, samskipa, miðla og dokumentera heilsuvirksemi í kommununi tvørturum alla umsiting. Heilsumiðstöðir finnast í kommununum í okkara grannalondum og er eftir mínum tykki eitt gott hug-skot. Um vit finga stovnstett eina heilsumiðstöð, snikkað eftir okkara viðurskiftum og fortreytum, so kundi borgarin fingið eina innngongd til tær ymsu heilsutænasturnar.

Tórshavnar Kommuna skal bjóða sínum borgarum dygdargóðar heilsutænastur, so vit kunnu hava eina so góða heilsu sum gjørligt. Við verandi landspolitikki fáa vit brúk fyri tí.

Jógvan Arge
Tórshavn, valevni á Lista E

Vit byggja land og bý

Eg eri stundum spurdur, hví Tjóðveldi stillar upp til býráðsval. Mítt svar er, at Føroyar sum land verða ikki bara bygdar á lögtingi og í landsstýri, men eisini í býráðum. Har eru fólksins umboð nær hjá borgarunum og hava møguleikan at ávirka samfelagsgongdina skjótt og væl

Kommunurnar eru ein týð-andi partur av føroyska samfelagnum. Tær skulu loysa tær uppgávur, teimum eru álagdar, og hetta skal gerast við ábyrgd. Forsøma kommunurnar sínar upp-gávur, sæst hetta aftur í øll-um samfelagnum.

Tórshavnar kommuna er landsins størsta kommuna. Sum størsta kommunan kann hon vera fyrimynd hjá hinum kommununum, og hon eigur at ganga undan á øllum økjum.

Í høvuðsstaðnum er nógva tað mesta fólkið, her er mesta virksemið, her er størsti kassin, og her er tann størsta og dyggasta umsitingin.

Ábyrgdin hjá politikarunum í kommununi er tí stór, og hon skal røkjast væl.

Føroyar sum land hava brúk fyri einum góðum og sterkum høvuðsstaði. Í høv-uðsstaðnum skal vera lív og virksemi, og her skal vera ein ævig fartan millum bygd og bý og millum lond við fólki og farmi.

Skulu vit varðveita Før-oyar sum okkara spennandi heim, mugu tøk allatíðina takast. Vit mugu spyrja, hvussu vit kunnu venda skeivu gongdini í fólka-talin-um, og taka tey stig, sum eru neyðug.

Ein stór uppgáva er at føra skynsaman fíggjarpolitikk.

Hetta hava vit gjørt farnu valskeiðini í samgongu. Skuldin er 150 mió. kr. av eini árligari skattainntøku á 635 mió. kr. Hetta er langt burtur frá teirri álíkning, sum loyvt er at skylda.

Til samanberingar kann nevast, at fyrst í 90'unum var skuldin hjá Tórshavnar kommunu 800 mió. kr. av eini skattainntøku á 250 mió. kr. Hetta var skilið tá. Soleiðis er tibetur ikki nú.

Býráðssamgongan hefur í tilmæli sínum til fíggjar-ætlan fyri 2013 skotið upp, at skatturin lækkar háltv prosent, og at barnafrádrátt-urin hækkar úr 5.500 kr. upp í 8.000 kr. fyri barnið. Hetta

fara borgarnir at merkja beinanvegin, tá fíggjarætl-anin kemur í gildi 1. januar 2013.

Farna valskeið havi eg sum formaður í mentamála-nevndini og limur í fíggjar-nevndini verið við til at seta gongd á nógvar útbyggingar í býnum. Sum limur í fleiri byggingevndum havi eg eisini verið við til at fylgt teimum á mál. Tað venda vit aftur til ein annan dag.

Men hetta hefur alt verið mær ein gleði og heiður, tí býráðsarbeiði av hesum slag er bæði at byggja land og bý. Og vit í Tjóðveldi taka fegin eitt tak aftrat!

Gjald fyri valgreinar

Vit taka gjald fyri valgreinar í sambandi kommunuvalið. Valgreinar eru greinar frá valevnum og greinar, sum blaðstjórnin metir sum valgreinar. Kostnaðurin er í lutfallinum 1.000 kr fyri fjórðingssíðu.